

7. SINIF SOSYAL BİLGİLER ÇALIŞMA KİTAPLARININ YAPILANDIRMACI ÖĞRENME YAKLAŞIMI AÇISINDAN İNCELENMESİ*

*Beytullah KAYA***

*Ersin TOPÇU****

*Yaşar KOP*****

ÖZET

Yapılandırmacı yaklaşım öğrencilerin kendi bilgilerini yapılandırmalarına imkan verecek şekilde öğretimin organize edilmesidir. Yapılandırmacı yaklaşım bilginin öğrenilme sürecini pasif değil aktif bir süreç olarak kabul etmektedir. Yani, öğrenenler aktif katılım gerçekleştirdiği sürece bilgi öğrenilebilmektedir. Öğrencilerin eleştirel düşünme, problem çözme sosyal katılım ve benzeri becerilerinin geliştirilmesine imkân tanınması yapılandırmacı yaklaşımın temel öğeleri arasında yer almaktadır. Yapılandırmacı yaklaşımın ülkemizde uygulanmasıyla birlikte ders kitaplarının yeni yaklaşıma yönelik olarak hazırlanması sorunu ortaya çıkmıştır. Sosyal bilgiler dersine yönelik olarak hazırlanan ders kitapları ve çalışma kitapları yapılandırmacı yaklaşıma uygunluğu yeni programın başarılı bir şekilde uygulanması açısından önemlidir.

Bu çalışmada, 7. sınıf sosyal bilgiler çalışma kitaplarının yapılandırmacı yaklaşıma uygunlu incelenmiştir. Araştırmada İstanbul, Kars ve Manisa'da Milli Eğitim Bakanlığına resmi ortaokullarda okutulan sosyal bilgiler çalışma kitapları incelenmiştir. Çalışma kitaplarındaki etkinliklerin, kazanım ve ders saatleriyle orantılı olup olmadığı irdelenmeye çalışılmıştır. Çalışma kitaplarında yer verilen etkinlikler yapılandırmacı yaklaşım açısından değerlendirilmiştir. Araştırma doküman incelemesi kullanılarak yapılmıştır. Veriler içerik analizi yöntemleriyle sunulmuştur. Çalışma sonucunda kitaplardaki etkinliklerin ünitelere göre eşit dağıtılmadığı ve etkinlik içeriklerinin önemli bir bölümünün yapılandırmacı yaklaşımdan ziyade geleneksel yaklaşıma uygun seçildiği görülmüştür. Bu bağlamda yeni hazırlanacak ders ve çalışma kitaplarında yapılandırmacı yaklaşıma uygunluğa dikkat edilmesi önerilebilir. Ayrıca sosyal bilgiler ders ve çalışma kitaplarının öğrencileri aktif kılacak eleştirel düşünme becerilerini,

* Bu çalışmanın kısa bir özeti *Uluslararası Türk Coğrafyasında Eğitim Bilimleri Araştırmalar Sempozyumu, Sinop Üniversitesi*, 2012'de sunulmuştur.

Bu makale Crosscheck sistemi tarafından taranmış ve bu sistem sonuçlarına göre orijinal bir makale olduğu tespit edilmiştir.

** Yrd. Doç. Dr. Bülent Ecevit Üniversitesi Ereğli Eğitim Fakültesi Sosyal Bilimler Öğretmenliği, El-mek: beytul76@mynet.com

*** Yrd. Doç. Dr. Kastamonu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilimler Öğretmenliği, ertopcu@mynet.com

**** Yrd. Doç. Dr. Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilimler Öğretmenliği, yasarkop@mynet.com

problem çözme becerilerini geliştirebilecek farklı türdeki etkinliklere yer vermesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: yapılandırmacı yaklaşım, sosyal bilgiler, ders kitapları,

EXAMINATION OF 7TH SOCIAL STUDIES CLASS WORKBOOKS IN TERMS OF THE CONSTRUCTIVIST LEARNING APPROACH

ABSTRACT

Constructivist Approach is that teaching is organized in a way that students will allow to configure their information. Constructivist Approach considers the learning process of the information as an active process not a passive process. So, information is learned as long as learners performs active participation. Allowing the students to develop critical thinking, problem solving skills, social participation and similar skills takes place among the basic elements of the Constructivist Approach. Along with the implementation of constructivist approach in our country, the problem has emerged to address the preparation of textbooks according to new approach. Suitability of the prepared textbooks and workbooks for the Social Studies course to constructivist approach is important for a successful implementation of the new program.

In this study, 7th grade social studies workbook compliance to the constructivist approach has been investigated. In this research, social studies workbooks taught in the secondary schools which are officially registered to Ministry of Education in Istanbul, Kars and Manisa were examined. The proportion of activities in workbooks with course hours and gain has been studied whether. Activities in the workbooks has been evaluated according to constructivist approach. Research was conducted using document analysis. Data were presented with content analysis method. As a result of study the activities in the books are not distributed evenly according to the units and a significant portion of content of activities was selected from the traditional approach rather than the constructivist approach. In this context, in the new prepared textbooks and workbooks, attention to compliance to constructivist approach may be advisable. In addition, It can be suggested that coursebooks and workbooks should give place the different types of activities which will enable students to be active and to develop critical thinking, problem solving skills.

Key Words: constructivist approach, social studies, textbooks,

GİRİŞ

Yapılandırmacı Yaklaşım:

Modern eğitim anlayışı, okulları merkezi otoritelerin kabul ettiği nesnel bilgileri değişmez ve yanlışsız bilgiler olarak yeni nesillere aktarılan yerler olarak kabul etmektedir. Bu bilgilerin

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/5 Spring 2014

bireyler tarafından davranış haline getirileceği öngörüsü ile hareket edilerek öğrencilerden bunu gerçekleştirmeleri beklenmektedir. Dikkat edilirse, bilginin nesnel olduğu ve öğrencilerin kişisel, zihinsel ya da bilişsel gelişimlerinin göz ardı edildiği bir eğitim anlayışı benimsenmektedir. Bu anlayışta bütün öğrencilerin eşit seviyede eşit çevresel etkenler içerisinde olduğu kabul edilmektedir. Oysa bu eğitim anlayışıyla edinilen bilgileri davranış haline getirilerek daha sonra kullanılacağı şüpheli bir durumdur(Richardson 1997: 10-14). Bu durum eğitimcilerin bilginin öğretilmesiyle ilgili görüşleri tartışmalarını da ortaya çıkarmıştır.

Yapılandırıcı kurama göre öğrenme, öğrenenlerin etkin rol aldıkları var olan bilgileri ezberlemedikleri bir eğitim sürecidir. Yapılandırıcılıkta geleneksel eğitim anlayışlarının aksine tek doğru, tek yönlü bilgilerin yerine, çok yönlü ve çok doğrulu bir eğitim anlayışı kabul görmektedir(von Glasersfeld 1995b: 6; Yanpar, 2006: 89). Yapılandırıcı yaklaşım bu anlayışıyla eğitim dünyasına farklı bir bakış açısı kazandırmıştır. Çünkü hem tek doğrulu eğitim anlayışına, hem de bilginin transfer edilen nesnel yapılar olarak kabul edilmesine karşı çıkmıştır. Bu görüşler yerine bilginin birey tarafından oluşturularak ve içselleştirilerek ortaya çıkacağı ve bununla özgün bir yapıya sahip olacağı görüşü ileri sürülmüştür(Brooks ve Brooks, 1999b: 16). Yapılandırıcı kuramın eğitimden beklentisi var olan bilgilerin öğrenciler tarafından bulunarak ezberlenmesi değil, bilginin öğrenenlerin deneyimlerine, kendi organizasyonlarına dayanılarak keşfedilmesiyle oluşturulmasıdır (von Glasersfeld, 1996: 6).

Yapılandırıcı yaklaşımda öğrenme, öğrencinin öğrenme ortamına uyum sağlamasıyla gerçekleşir. Birey yaşadığı ortama uyum sağladığı sürece öğrenmeye hazır hale gelir(Kauchak ve Eggen 2003: 232; Güzel ve Alkan, 2005: 388). Öğrenme ortamına uyum sağlayan birey öğrenme faaliyetini hazır hale gelmiş olur. Önceki bilgileriyle yeni öğrenme ortamında karşılaştığı bilgiler arasında köprü kurar. Böylece öğrenme için yeni bir süreç başlamış olur(Erdem, 2001: 12; Yanpar, 2006: 89). Yanpar'a göre;

“...Yapılandırıcı yaklaşımda öğrenme, etkin sosyal ve yaratıcı işbirliğine yönelik bir süreçtir. Öğrenmenin aktif bir yapıda olması bireyi, tartışan, araştıran, iletişim ve etkileşim kurabilen, düşünmeye iten ve yeni fikirler üretebilen kişiler olarak hazırlar”(2005: 94)

Bireyler yaşam içerisinde çok fazla sorunla karşılaşır, bu sorunlar karmaşık ve birbirinden farklı özellikler içerirler. Bu yüzden öğrencilerin sosyal yaşama hazırlanırken okul dışında karşılaştığı durumlar göz önüne alınmalıdır(Kauchak ve Eggen 2003: 235). Bu yüzden yapılandırıcı yaklaşımda okulların ve ders ortamlarının öğrencilerin gerçek yaşama hazırlanması, bu karmaşık sorunlarla okullarda karşılaşması ve sorunlara çözüm yolları aranması önemlidir(Duckworth ve Julyan, 1996: 56). Bu yüzden öğrenme ortamları gerçek hayatın benzeri olacak şekilde oluşturulmalıdır

Yapılandırıcı yaklaşımda bilgiler öğrencilerin zihinsel duyuşsal ve sosyal çevreleriyle uygunluk gösterdiği durumlarda gerçekleşir. Öğrenciler ancak kendi oluşturduğu ve kendine mal ettiği bilgileri kullanabilir. Kullanan bilgiler daha kalıcı olur ve daha sonra karşılaşılan sorunların çözümünde tekrar kullanılabilir(Erdem, 2001: 12-16). Çünkü bilgiler doğuştan gelmez, doğrudan aktarılmaz, bireye bağlı olarak oluşturulur(Güzel ve Alkan, 2005: 388).

Öğrenme sorun, merak ya da şüphe gibi bireyi rahatsız eden bir durumla gerçekleşir. Birey rahatsız olduğu durumlar karşısında yaşadığı rahatsızlıktan kurtulmak, şüphe ve merakını gidermek için öğrenir. Birey kendini rahatsız edici ortamlarda karşılaştığı sorunları çözerek ruhsal dengeyi sağlar ve sosyal çevresi arasında denge kurar. Böylece birey yeni bilgiler oluşturmuş olur(von Glasersfeld, 1995b: 8).

Geleneksel öğrenme ortamları dar kapsamlar içerisinde gerçekleşir. Yapılandırmacı öğrenme ortamlarında her birey farklı öğrenme yapılarına sahip kişiler olarak kabul edilir. Bu yüzden öğrenme durumları ve ortamları geniş bakış açılarına olanak sağlayacak şekilde hazırlanmalıdır. Bu öğrenme yaklaşımında tek doğru yoktur bu yüzden problemlerin çözümüne olanak sağlayacak farklı doğruların oluşturulmasına yönelik ortamlar hazırlanmalıdır(Peterman, 1997: 154-155).

Öğrenme durumları planlı olarak sınıflarda gerçekleşmektedir ve sınıfların da sosyal çevrenin bir kopyası olması yapılandırmacı kuramın savunuları arasındadır(Gömlüksiz, 2005: 344). Öğrenme, öğrenenlerin süreç içerisindeki görüş ve düşüncelerine önem verdiği için demokratik yapı üzerine kurulur. Oluşturulan bu demokratik ortamlarda sosyal çevrenin bir yansıması olmalıdır. Öğrenenler bu ortamlarda biyolojik, fiziksel ve bilişsel gelişimleriyle beraber yer almaktadırlar. Öğrenenlerin yapılarına dikkat edilerek oluşturulan demokratik ortamlar, öğrenenlerin süreç içerisinde katılımını artırıcı rol oynadıkları için sürece etkin katılımı sağlayacaktır. Katılımcılığı artıran öğrenme durumları, öğrenenlerin öğrenme durumlarını içselleştirmelerini ve nasıl öğrendiklerine yönelik anlayış kazanmaları sağlamaktadır. Öğrencilerin sınıf ortamlarında aktif olmaları sorunların parçası olmalarına ve sorunlara çözüm yolları aramalarına olanak sağlayacağından bireylerin bilgilerini kendilerinin oluşturmalarına olanak sağlayacaktır. Yapılandırmacı kuram demokratik sınıf ortamlarının oluşturulmasını savunarak, sınıfta öğrencinin düşüncelerini paylaşmalarına, birbirlerinin düşüncelerini öğrenerek kendi düşünceleriyle karşılaştırma imkânını öğrencilere sunmaktadır(Özden, 2003: 23). Böylece öğrenciler sorunlar karşısında kendi çözüm yollarına ulaşmış olurlar(Jaworski, 1993 Akt: Özsevgeç).

Fox'a göre (2001) Yapılandırmacı öğretim yöntemlerinin başlıca özellikleri şunlardır.

- Öğretim faaliyetlerinde bilginin öğrenciler tarafından oluşturabilmesine yardımcı olabilecek etkinliklere yer verilir.
- Öğretim faaliyetleri içerisinde sosyal hayattan kesitlere yer verilir.
- Bilginin oluşturulmasında her öğrenci kendi bilgisini kendisi oluşturur.
- Öğrenme süreçleri öğretmen ve öğrenciler tarafından beraber oluşturulur.
- Öğrenme stratejilerine öğrencilerin aktif katılımı özendirilir.
- Öğrencilerin kendilerini ifade etmelerine imkân tanıyan ortamlar hazırlanır.
- Değerlendirme yapılırken öğrencilerin öğrenme süreçlerindeki çabaları dikkate alınır.
- Öğretmen bilgileri direk öğreten bir konumda değil, rehber konumundadır.
- Öğrencilerin önceki bilgileri ile yeni öğrendiği bilgiler uyumlu hale getirilmeye çalışılır(Akt, Güzel ve Alkan, 2005: 388).

Öte yandan Yapılandırmacı öğretim yöntemlerinin beş temel ögesi bulunmaktadır(Özsevgeç, 2007: 30; Akdeniz ve Saka, 2006). Bu ögeler birbiri içerisine geçmiş ama kalın çizgilerle ayrılmış degillerdir.

- Geçmiş bilgilerin canlandırılması
- Yeni bilgilerin oluşturulması
- Bilginin anlaşılması

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/5 Spring 2014

- Oluşturulan bilginin uygulanması
- Bilginin farkına varılması,

Yukarıda ifadelendirilen oluşturmacı öğrenme yöntemi 5E modeli olarak da ifadelendirilmiştir(Rezai ve Katz, 2002; Akt Özsevgeç 2007: 30; Çepni, vd., 2001).

Yapılandırmacı yaklaşımın etkin olarak uygulanabilmesi için ders materyallerinin, öğrencilerin farklı yeteneklerini geliştirmesine yönelik olmalıdır. Materyaller öğrencilerin bilgilerini yapılandırma, eleştirel düşünce, problem çözme, kronolojik sıraya koyma ve benzeri yeteneklerini geliştirmeye yönelik olmalıdır.

Yapılandırmacı yaklaşıma yönelik olarak ulusal ve uluslar arası alanlarda çalışmalar yer almaktadır. Paparozzi (1998) araştırmasında yapılandırmacı tarih müfredat programlarının öğrencilerin dil gelişimlerini desteklediği bulgusuna ulaşmıştır. Tynjala (1999) yaptığı çalışmada yapılandırmacı yaklaşımın uygulandığı sınıflardaki öğrencilerin akademik başarılarının daha iyi olduğu sonucuna ulaşmıştır. Erdem (2001) yaptığı deneysel çalışmada oluşturmacı yaklaşıma yönelik işlenen derslerin öğrencilerin derse karşı olumlu tutum geliştirmelerinde olumlu rol oynadığı sonucuna ulaşmıştır. Çengelci (2005) araştırmasında beyin temelli öğrenme yaklaşımının uygulandığı sosyal bilgiler derslerinde öğrencilerin daha başarılı olduğu sonucuna ulaşmıştır. Karakuş (2006) araştırmasında yapılandırmacı yaklaşımın uygulandığı sınıfların öğrencilerin otantik algılarını olumlu etkilediği sonucuna ulaşmıştır. Birişik (2006) TC. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersinde yapılandırmacı yaklaşıma yönelik materyallerin öğrenci başarılarını olumlu etkilediği sonucuna ulaşmıştır. Kaya (2008) yaptığı çalışmada TC. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersinde yapılandırmacı yaklaşıma yönelik ders materyallerinin tarihsel öğrenmeyi olumlu etkilediği bulgusuna ulaşmıştır.

Araştırmanın Amacı:

Bu çalışmanın amacı sosyal bilgiler çalışma kitaplarının yapılandırmacı yaklaşıma uygunluğu açısından incelenmesidir. Eğitim programlarının başarıyla uygulanabilmesi için, okulların fiziksel ortamlarının, niteliklerinin, niceliklerinin ve ders materyallerinin bir bütün içerisinde oluşturulması gerekmektedir. Bu bağlamda yapılandırmacı yaklaşımın etkili şekilde uygulanması için diğer faktörlerin yanında ders materyallerinin de programın yapısına uygun hazırlanması gerekmektedir. Öğrencilerin becerilerini geliştirici ve değerler edinmelerini sağlayıcı etkinliklerin yer aldığı materyaller programın daha etkili uygulanmasına olanak sağlayacaktır. Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı farklı tür etkinliklerin programın özelliğine uygun olarak kullanılmasının eğitimi olumlu yönde etkilediğini ortaya koyan çalışmalarla desteklenmektedir (Kaya, 2008; Sağlam, (Halil İbrahim, 2006?). Bu çerçevede, çalışmanın amacına yönelik olarak aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır.

1. 7. sınıf sosyal bilgiler çalışma kitapları yapılandırmacı yaklaşıma uygun olarak hazırlanmış mıdır?
2. 7. sınıf sosyal bilgiler çalışma kitaplarının içeriğindeki etkinlikler öğretim yöntem tekniklerine orantılı olarak mı dağıtılmıştır?
3. 7. sınıf sosyal bilgiler çalışma kitaplarının içeriğindeki etkinlikler üniteler arasında orantılı olarak mı dağıtılmıştır?

YÖNTEM

Bu çalışma; 7. sınıf sosyal bilgiler çalışma kitabının yapılandırmacı öğrenme yaklaşım açısından incelenmesini amaçladığından doküman incelemesi yapılarak gerçekleştirilmiştir. Dokümanlar içerik analizi yapılarak incelenmiştir. İçerik analizden elde edilen bulguların anlamlı

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/5 Spring 2014

bir şekilde sunulması amacıyla da betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Doküman incelenmesi yöntemi, araştırılmaya çalışılan olgu ve olaylarla ilgili yazılı kaynaklar incelenerek bu kaynakların analiz edilmesi sürecidir (Yıldırım ve Şimşek, 2005, Mason, 1996)). Yapılan birçok araştırmada doküman incelemesi yalnız başına bir araştırma yöntemi olarak kullanılabilir (Karasar, 2002; Balcı, 2001; Yıldırım ve Şimşek, 2005). Çalışma sosyal bilgiler kitaplarının yapılandırıcı yaklaşıma uygunluğunun ortaya çıkarılması açısından özgün ve kitapların içeriğinin incelenmesi açısından önemlidir ve orjinaldir.

Araştırmada Türkiye’de İstanbul, Kars ve Manisa’da Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi orta okullarda okutulan sosyal bilgiler çalışma kitapları incelenmiştir. İncelemeler çalışma kitaplarının içerisindeki etkinliklerin yapılandırıcı yaklaşıma uygunluğunun tespiti, etkinliklerin öğretim yöntem ve teknikleri açısından orantılı seçilip seçilmediği ve ünitelerin birbirleri içerisinde orantılı olup olmadığının tespiti yönündedir.

Verilerin Analizi

Araştırmada 7. sınıf sosyal bilgiler çalışma kitapları incelenerek elde edilen veriler, 7. sınıf program içeriği içerik analizine tabi tutulmuştur. Veriler tablolaştırılarak verilmiş, içerik analizi yöntemi kullanılarak incelenmiştir. 7. sınıf sosyal bilgiler çalışma kitaplarında yer alan etkinliklerin yapılandırıcı yaklaşıma uygunlukları irdelenmiştir.

Araştırmanın Sınırlıkları

Bu çalışma İstanbul ili Anadolu yakasında, Kars ve Manisa illerinde öğrenimi gerçekleştirilen 7. sınıf sosyal bilgiler çalışma kitaplarıyla sınırlıdır. Ayrıca çalışmada veri toplamak amacıyla gerçekleştirilen doküman incelemesi ve içerik analiziyle yöntemleriyle sınırlıdır. Çalışmada, sosyal bilgiler çalışma kitapları içerisindeki etkinliklerin ilgili olduğu yöntem ve teknikleri gösteren tablolar oluşturulmuştur.

BULGULAR

Tablo 1: 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Programı İçeriği

ÜNİTELER	1	2	3	4	5	6	7
DERS SAATI	12	12	27	12	18	12	15
KAZANIM SAYISI	6	5	8	5	6	5	4

Tablo 1 incelendiğinde program örüntüsü içerisinde toplam 39 kazanıma yer verildiği görülmektedir. Kazanımların üniteler arası dağıtılmasında 3. ve 7. ünite hariç dengesiz bir dağılım olduğu görülmektedir. Üçüncü ünite içerisinde yer alan kazanım sayısı diğer ünitelerden daha fazla olarak belirlenmişken 7. ünitenin kazanım sayısı diğer ünitelerden daha azdır. Bu bağlamda program içerisindeki üniteler; 1. ünite %15 lik, ikinci ünite %12lik, üçüncü ünite %20 lik, dördüncü ünite %12’lik, beşinci ünite %15’lik, 6. ünite %12’lik ve 7. ünite %10’luk, oransal yapıyla dağıtılmıştır. Genel olarak ünite kazanımları dağıtılırken kazanım sayılarının birbirlerine yakın olmasına dikkat edildiği görülmektedir.

7. sınıf sosyal bilgiler programı içerisindeki ders saati ve kazanım oranlamasına bakıldığında 3., 5., ve 7. üniteler hariç diğer ünitelerin ders saatleriyle kazanım oranlarının paralellik arzettiği görülmektedir. Özellikle 3. üniteye sekiz kazanıma karşılık 27 ders saatinin ayrıldığı görülmektedir. 5. üniteye 6 kazanıma karşılık 18 ders saati, 7. üniteye 4 kazanıma karşılık 15 ders saati ayrılmıştır. Bu ünitelere bakıldığında konu içeriklerinin tarih dersiyle ilintili olduğu,

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/5 Spring 2014

diğer ünitelerin ise sosyal bilgiler konularıyla ilintili olduğu anlaşılmaktadır. Bu bağlamda bazı ünitelerin kazanımları daha az olmasına rağmen ayrılan ders saatinin daha fazla olduğu, bazı ünitelerde kazanım sayısının aynı olmasına karşın ders saatinin diğerlerinden daha fazla olduğu, bazı ünitelerde ise kazanım sayısının fazla olmasına karşın ders saatinin orantısız olarak çok fazla olduğu bulgusuna ulaşılmaktadır.

Tablo 2: İstanbul İli Anadolu Yakasında Okutulan Sosyal Bilgiler Çalışma Kitaplarının İçerik Analizi

Öğr. Yön. Tek.	ÜNİTELER						
	1. Ünite	2. Ünite	3. Ünite	4. Ünite	5. Ünite	6. Ünite	7. Ünite
Soru –Cevap	5	2	6	1	7	2	
Tartışma							
Problem Çözme							
Gezi Gözlem							
Örnek Olay							
Drama							
Kavram Haritası						1	
Zihin Haritası							
Bilgi Haritası ve Araştırma		1	5	2		2	3
Harita Tamamlama/Yorumlama		1	2		1		
Resim/Karikatür Yapma/Yorumlama		2	8	3	2	1	5
Grafik Hazırlama/Yorumlama		2					
Beyin Fırtınası							
Çıkarımda bulunma	1	1	1		3	2	1
İş birlikli çalışma							
Koleksiyon Yapma							
Görüşme							
Alti Şapka Düşünme Tekniği							
Balık kılçığı							
Şiir, Öykü, Hikaye	1		3	1	1		1
Kompozisyon							
Yazma/Tamamlama							
Vızıltı Grupları							
Zıt Panel							
Fikir Taraması	1		1	1	1		
Roje		1				1	
Çıkarımda bulunma	1	1	1		3	2	1
3 N			1				
	9	11	28	8	18	11	11

Toplam 96 kazanım

Tablo 3: Kars İlinde Okutulan Sosyal Bilgiler Çalışma Kitabı İçerik Analizi (MEB. Yay)

Öğr. Yön. Tek.	ÜNİTELER						
	1. Ün.	2. Ün.	3. Ün.	4. Ün.	5. Ün.	6. Ün.	7. Ün.
Soru –Cevap	3	6	6	3	6	8	7
Tartışma							
Problem Çözme	1	1		1			2
Gezi Gözlem			1				
Örnek Olay							
Tablo, Grafik Yor		2			1		
Kavram Haritası							
Zihin Haritası							
Harita veya Tarih Şeridi, Kronoloji Tamamlama		1	1	1	1	2	
Resim Yapma				1			
Beyin Fırtınası				1	1		
İş birlikçi Çalışma							
Koleksiyon Yapma							
Görüşme, Röportaj	1		1				
Altı Şapka Düşünme Tekniği							
Balık kılıcı							
Şiir, Öykü, Haber, Komp, Hikaye Yazma		1	1		1		1
Araştırma			5	4	2		3
Metin Tamamlama		1			1	2	1
Anafikir Bulma							
Resim veya Harita Yorumlama	1		1	1			
Proje		1		1		1	1
Anket	1						
Toplam	6	12	16	13	13	13	15

Toplam 88 kazanım

Tablo 4: Manisa İlinde Okutulan Sosyal Bilgiler Çalışma Kitabı İçerik Analizi

Öğr. Yön. Tek.	ÜNİTELER						
	1. Ünite	2. Ünite	3. Ünite	4. Ünite	5. Ünite	6. Ünite	7. Ünite
Soru –Cevap	1	4	3	2	2	6	5
Tartışma							
Problem Çözme		2		1			
Gezi Gözlem		1	1				
Örnek Olay	1						
Drama							
Kavram Haritası		2	2	2	2		
Zihin Haritası	1		1		1	2	
Harita Tamamlama		1	1		2		
Resim Yapma			1	1			
Beyin Fırtınası	1	3	1	2	1	3	3
Tartışma							
İş birlikçi Çalışma							

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/5 Spring 2014

Koleksiyon Yapma	1					
Görüşme	2				1	
Altı Şapka Düşünme Tekniği						
Balık kılıcı						
Şiir, Öykü, Hikaye Yazma	4	1	5		1	
Vızıltı Grupları						
Zıt Panel						
Fikir Taraması						
Proje	2	2		1	4	
	6	12	14	11	14	12
						14

Toplam 83 kazanım

1. Alt Probleme Yönelik Bulgular; 7. sınıf sosyal bilgiler çalışma kitapları yapılandırma yaklaşımına uygun olarak hazırlanmış mıdır?

Yapılandırma yaklaşımında, öğrencilerin bilgileri kendilerinin yapılandırmasına yardımcı olabilecek materyallerin hazırlanması önemlidir. Geleneksel öğrenme yöntemlerinde öğrencilerin bilgiyi ezberlemeleri ve sorulara cevap vermeleri beklenmektedir. Yapılandırma yaklaşımında ise problemlere çözüm üretebilme, eleştirel yaklaşabilme, ezberlemeden var olan bilgilerle yeni bilgiler yapılandırma hedeflenmektedir. Tablo 2, 3 ve 4'e bakıldığında etkinliklerin çoğunlukla soru cevap yöntemine uygun olarak hazırlandığı görülmektedir. Ayrıca incelenen kitaplarda az da olsa farklı etkinlik örneklerine yönelik içeriklere yer verilmişse de farklı kategoride yer alan bu etkinliklerde de klasik tarzda soru ve cevap geleneğinin devam ettiği görülmektedir. Bu bağlamda bakıldığında 7. sınıf sosyal bilgiler çalışma kitaplarının yapılandırma yaklaşımdan daha çok geleneksel yönetime göre hazırlandığı görülmektedir. Her üç ilde de okutulan çalışma kitaplarındaki etkinliklerde en fazla kullanılan yöntem soru cevap yöntemidir. Diğer kullanılan yöntemlerin çok büyük bir bölümünde ise yine öğrencilerin ezberlemesi ve sorulan sorulara cevap vermesine yönelik etkinlikler yer almaktadır. Özellikle İstanbul'da ve Kars'ta okutulan çalışma kitaplarında bu durum daha belirgin olarak görülmektedir. Manisa'da okutulan çalışma kitabında etkinlikler isimsel olarak farklılık gösterse de etkinliklerin içerikleri açısından değerlendirildiğinde, her üç ilde de okutulan kitapların yapılandırma açısından yetersiz olduğu söylenebilir.

2. Alt Probleme Yönelik Bulgular; 7. sınıf sosyal bilgiler çalışma kitaplarının içeriğindeki etkinlikler öğretim yöntem tekniklerine orantılı olarak mı dağıtılmıştır?

Bu çalışmadan elde edilen veriler incelendiğinde, İstanbul ve Manisa'da okutulan sosyal bilgiler çalışma kitaplarındaki etkinliklerin, öğretim yöntem ve teknikleri bakımından dengeli dağıtılmadığı belirlenmiştir. Tablo 1'den de anlaşılacağı üzere İstanbul'da okutulan Sosyal bilgiler çalışma kitaplarında 22 farklı etkinlik olduğu belirlenmiştir. Bu etkinliklerin ünitelere göre dağılımında, her üniteye toplam etkinliklerin yaklaşık yarısında soru cevap yönteminin tercih edildiği görülmüştür. Bazı ünitelere etkinliklerin dağılımında dengeli davranılmadığı yine tablo 2'den de anlaşılmaktadır. Tablo 3 incelendiğinde Kars ilinde okutulan sosyal bilgiler çalışma kitaplarındaki etkinliklerin dağılımlarının ise daha dengeli olduğu görülmektedir. Burada geleneksel bir yöntem olan soru cevap yöntemi yerine, ünitelere göre farklı etkinliklere yer verilerek farklı çalışmalar yapılmasına imkân verilmiştir. Tablo 4'te Manisa'da okutulan kitabın içerik analizi yapıldığında buradaki durumun İstanbul ile benzer olduğu görülmüştür. Yine etkinliklerde soru cevap yönteminin ağırlıkta olduğu ve dengeli bir dağılım yapılmadığı ortaya çıkmaktadır.

Araştırmanın yapıldığı bu üç ilde okutulan çalışma kitaplarındaki etkinliklerin oluşturulmasında en fazla, geleneksel öğretim yöntemlerinden soru cevap yönteminin tercih

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/5 Spring 2014

edildiği görülmektedir. Yani ünite içerisindeki etkinlikler orantılı olarak serpiştirilmemiştir. Ayrıca ünitelerde yapılandırmacı yaklaşımın doğasıyla uygun bazı etkinliklere hiç yer verilmemiştir. Öte yandan yapılandırmacı yaklaşım öğrencilerin yeteneklerini, becerilerini ve sorunlar karşısında problem çözme yeteneklerini geliştirmeye yönelik vurgu yapmasına rağmen etkinliklerin önemli bir bölümü geleneksel yöntemin doğasına uygun şekilde hazırlanmıştır.

3. Alt Probleme Yönelik Bulgular; 7. sınıf sosyal bilgiler çalışma kitaplarının içeriğindeki etkinlikler üniteler arasında orantılı olarak mı dağıtılmıştır?

Çalışma kitapları incelendiğinde, etkinliklerin genel olarak kazanım ve ders saati dikkate alınarak dağıtılmasına özen gösterildiği görülmektedir. Yalnız incelenen her üç çalışma kitabında da 1. ünite için ders saati ve kazanım sayısına özen gösterilmeden etkinlikler belirlenmiştir. 1, 2, 5 ve 6. ünitelerin ders ve kazanım sayıları birbirlerine çok yakinken, çalışma kitaplarındaki etkinlik sayıları birbirlerinden çok farklıdır. İstanbul ve Manisa’da 1. ünite için 6, Kars’ta ise 9 etkinliğe yer verilmiştir. Oysa kazanım ve ders saati 1. üniteye çok yakın olan 2. ünite İstanbul’da 12; Kars’ta 11 ve Manisa’daki çalışma kitaplarında da 12 etkinliğe yer verilmiş. Görüldüğü gibi İstanbul ve Manisa’da öğretimi gerçekleştirilen çalışma kitaplarında 1. ve 2 ünite arasında ciddi bir orantısızlık yer almaktadır. Bununla beraber Kars’taki çalışma kitaplarında en fazla kullanılan yöntemin soru cevap yöntemi olmasına rağmen diğer yöntemlere de yer verilmiştir. Ayrıca etkinliklerin ünitelere dengeli olarak dağıtılmasına İstanbul ve Manisa’da okutulan çalışma kitaplarından daha fazla dikkat edildiği görülmektedir.

Tablolar incelendiğinde; ünite etkinliklerinin dağılımında üniteye ayrılan ders saati-kazanım dengesine İstanbul ve Manisa’da okutulan çalışma kitaplarında dikkat edilmediği, Kars’ta ise kitapların bu açıdan daha dengeli olduğu, ders sayısı ve kazanımı fazla olan ünitelere daha fazla etkinlik ayrıldığı görülmektedir. İstanbul’da okutulan çalışma kitabında aynı ders saati ve kazanım sayısına sahip üniteler arasında bile önemli farklar yer almaktadır. Bazı ünitelerin ders saati ve kazanım sayısı fazla yer almasına rağmen, etkinliklerde daha az yer bulunduğu görülmektedir. Kars’ta okutulan sosyal bilgiler çalışma kitaplarında ise ünitelerde etkinliklerin dağılımında ders saati ve kazanım sayısı oranına dikkat edilmeye çalışıldığı, ayrıca kazanım ve ders saati daha fazla olan ünitelerde daha fazla etkinliğe yer verildiği görülmektedir.

SONUÇ

Son dönemde hem dünyada hem de ülkemizde uygulanması için çaba sarf edilen yapılandırmacı yaklaşımla, öğrencilerin bilgileri ezberlemeden öğrenmeleri ve yeni bilgileri yapılandırmaları amaçlanmaktadır. Bilgilerin katlanarak hızla arttığı günümüzde bir konuyla ilgili bütün bilgilerin öğrenilmesi imkansız hale gelmektedir. Bu bağlamda bilgiyi sadece ezberlemek yerine nasıl kullanılacağına ve bu bilginin üzerine yeni bir bilginin nasıl yapılandırılacağına öğrenilmesi eğitimsel açıdan çağımızın adeta bize dayattığı faydalı bir mecburiyettir. Yapılandırmacı yaklaşımda bilginin yapılandırılmasında, program, öğretmen ve ders içi kullanılacak materyaller oldukça önemlidir. Burada programın içeriğinin uygun bir yöntemle hazırlanması; öğretmenlerin kullanılan yöntemle uygunluk göstermeleri ve yöntemin uygulanmasında yeterliliklerinin geliştirilmesi; ders içinde kullanılan materyaller ve ders kitaplarının ise yapılandırmacı yaklaşıma yönelik olarak hazırlanması ve bu doğrultuda çalışma kitaplarında eski kitaplardan farklı olarak bir takım etkinliklere yer vermesi programın geliştirmesine yönelik önemli adımlardır.

İncelenen çalışma kitaplarından elde edilen bulgular ışığında etkinliklerin içerik olarak yapılandırmacı yaklaşıma uygunluğu konusunda sıkıntılar olduğu söylenebilir. Çalışma kitaplarının öğrencilerin bilgileri yapılandırmasından daha ziyade ezberlemelerine ve sorulan sorulara cevap vermelerine yönelik etkinliklerden oluştuğu dolayısıyla yapılandırmacı programa çok uygun

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/5 Spring 2014

olmayan geleneksel yöntemler ışığında hazırlandığı görülmektedir. Etkinlikler içerisinde; çıkarımda bulunma, arka plandaki düşünceyi bulma, önem sırasına koyma, yordama, karşılaştırma yapma, eleştirel düşünme, çıkarım yapma, problem çözme, kanıt bulma gibi temel uygulamalara çok az yer verildiği veya yer verilmediği görülmektedir. Şeker (2014) tarafından yapılan araştırmada Singapur’da ve Türkiye’de okutulan sosyal bilgiler kitapları karşılaştırılmış ve kitapların süreç odaklı olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Bu çalışmada incelenen sosyal bilgiler kitapları süreç olmadığını çalışmanın bulguları ortaya koymaktadır.

Öğretim yöntem ve tekniklerinin seçilmesinde geleneksel yöntemlere -çoğunlukla soru cevap’a- ağırlık verildiği görülmektedir. Hazırlanması ve uygulanmasındaki kolaylıklar dolayısı ile çalışma kitapları içerisindeki etkinliklerin geleneksel tarzda derslere daha uygun olarak hazırlandığı görülmektedir. Kitaplar içerisindeki farklı türdeki etkinliklerde dahi, öğrencilerde yeni bilgi yapılandırmaya yönelik özellikler yerine, var olan sorulara cevap vermeye yönelik içerikler yer almaktadır. Öğretim programları hazırlanırken ünitelerin içeriğine ve ders saati yoğunluğuna göre etkinliklerin dağıtılması, ünite kazanımlarının daha iyi gerçekleşmesine olanak vermektedir. Buna rağmen etkinlikler, öğrencilerin farklı becerilerini geliştirebilecek yöntem ve tekniklere yönelik orantılı olarak seçilmediği gibi, kitaplarda yer alan etkinliklerinde içerik açısından yetersiz olduğu görülmektedir. Etkinliklerin Kars’ta okutulan çalışma kitabında ünitelerin çalışma kitabı içerisindeki ağırlığına dikkat edilerek hazırlandığı, İstanbul ve Manisa’da ise fazla dikkat edilmediği sonucuna ulaşılmıştır. Keskin ve Yaman (2014) “İlköğretim Sosyal Bilgiler Programı ve Ders Kitaplarında Yeni Bir Paradigma” konulu çalışmalarında çok kültürlü eğitime katkı yapan kazanımların yetersiz olduğunu tespit etmişlerdir. Öte yandan sosyal bilgiler dersi gibi başka derslerle ilgili hazırlanan kitaplarında öğrenci seviyelerine ve yapılandırmacı yaklaşıma uygun olmadığı bulgularını ortaya koyan araştırmalarda mevcuttur. Nalancı (2014) tarafından yapılan araştırmada ilköğretim birinci sınıf görsel sanatlar programlarının bu bağlamdaki yetersizlikleri ortaya konulmuştur.

Genel olarak bir değerlendirme yapılacak olursa çalışmanın yapıldığı bu üç ilde de sosyal bilgiler çalışma kitaplarının, yeni bir model olarak son yıllarda uygulanmaya başlayan yapılandırmacı anlayışa çok uygun olmadığı, halen eski yöntemleri ağırlığı altında istenilen amaçların gerçekleştirilmesine çalışıldığı görülmektedir. Bunun sebepleri olarak çalışma kitaplarının hazırlanmasında eğitim bilimcilerine az ağırlık verilmeleri hazırlayanların bu konuda tecrübesizliği/eksikliği yada ve kitapları denetleyen talim terbiye kurulunda görev alan inceleme komisyonu görevlilerinin dikkat/tecrübe yada bilgi eksikliklerini söyleyebiliriz. Her şeyin sonunda yaklaşık 10 yıl geçmesine rağmen hala bu kitapların arzu edilen ve gerçek anlamda yapılandırmacı bir karaktere bürünmemesi de oldukça düşündürücüdür. Öğretmenlerin bu derste genel olarak yoğun bir şekilde soru cevap yöntemini tercih etmeleri, kitaplarında adeta bu doğrultuda ve ağırlıkta yazılması eski düzenin zor değiştiğinin de en önemli kanıtlarındandır. Bu bağlamda yeni hazırlanacak ders ve çalışma kitaplarında yapılandırmacı yaklaşıma uygunluğa dikkat edilmesi önerilebilir. Ayrıca sosyal bilgiler ders ve çalışma kitaplarının öğrencileri aktif kılacak eleştirel düşünme becerilerini, problem çözme becerilerini geliştirebilecek farklı türdeki etkinliklerin kitaplar içerisinde yer alması önerilebilir.

KAYNAKÇA

- AKDENİZ, A. ve SAKA, A. (2006), Genetik Konusunda Bilgisayar Destekli Materyal Geliştirilmesi Ve 5e Modeline Göre Uygulanması. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 5 (1). <http://www.tojet.net/> Article 14. 10 Ağustos 2008 tarihinde edinilmiştir.

- AYAS, A., ÇEPNİ, S., JOHNSON, D. ve TURGUT, M.F, (1997). *Kimya Öğretimi Öğretmen Eğitimi Dizisi*. Bilkent, Ankara. Yök/ Dünya Bankası Milli Eğitimi Geliştirme Projesi.
- BİRİŞİK, E., (2006). *İlköğretim sekizinci sınıf TC. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersinde ders içeriğinin yapıcı öğrenme kuramına göre düzenlenmesinin, akademik başarıya etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Çukurova Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- BROOKS, J. M.& M. G. BROOKS, (1999b). *In search of understanding: The case for constructivist classroom*. Virginia: Associating for Supervision and Curriculum Development.
- ÇENGELCİ, T.,(2005). *Sosyal bilgiler dersinde beyin temelli öğrenmenin akademik başarıya ve kalıcılığa etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı.
- ÇEPNİ S., ŞAN, H.M., GÖKDERE, M., (2001). Fen bilgisi öğretiminde zihinde yapılandırma kuramına uygun 7E modeline göre örnek etkinlik geliştirme. *Yeni bin yılın başlangıcında Türkiye’de fen bilimleri eğitimi sempozyumu*. İstanbul: Maltepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi. 7- 8 Eylül.
- DİLEK, D., (2002). *Tarih derslerinde öğrenme ve düşünce gelişimi*.(2. baskı). Ankara: Pegem A.
- DUCKWORTH, E., ve JULYAN, C., (1996). A constructivist perspective on teaching and learning science. C.T. Fosnat(Eds.), *Constructivism theory, perspectives and practice*(55- 72).New York: Teacher College Press.
- ERDEM, E., (2001). *Program geliştirmede yapılandırmacılık yaklaşımı* Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- FOSNAT, C.T., (1989). Constructivism: A psychological teory of learning. Constructivism: theory perspectives and practise. C. T. Fosnat(Editör). *Constructivism: theory perspectives, and practice*. (8-33). New York: Theachers College Pres. Teachers College Pres.
- FOX, R., (2001). Constructivist examined. *Oxford Review of Education*. 27(1), 23-35.Akt., Güzel. E.B., ve Alkan, H., (2005). Yeniden yapılandırılan ilköğretim programı pilot uygulamasının değerlendirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*(385-420).5.(2).
- GRAY, A., (1997). *Consructivist Teaching and Learning*. SSTA: Research Centre Report.
- GÖMLEKSİZ, M.N., (2005).Yeni ilköğretim programlarının uygulamadaki etkinliğinin değerlendirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri* 5(2) 341-370.
- GÜZEL. E.B. ve ALKAN. H., (2005). Yeniden yapılandırılan ilköğretim programı pilot uygulamasının değerlendirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*.5(2)387-408
- JAWORSKİ, B., (1993). *Constructivism and Teaching: The Socio- Cultural Contex, The Notes of a Seminar Given to The Mathematics Teaching and Learning Enquiry Group*, Manchester, [http://www. Demon.co.uk/Barbara/chreods.htm](http://www.Demon.co.uk/Barbara/chreods.htm) 09 Kasım 2005. Akt: T. Özsevgeç,(2007). *İlköğretim beşinci sınıf kuvvet ve hareket ünitesine yönelik 5E modeline göre geliştirilen rehber materyallerin etkililiklerinin belirlenmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi. KTÜ. Fen Bilimleri Enstitüsü.
- JONASSEN, D.H., (1991). Objectivism versus constructivism: do we need a philosphical paradig. *Educational Technology Reseach And Development* 39,3. 5-14 Akt. E. Erdem.(2001). *Program geliştirmede yapılandırmacılık yaklaşımı* Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/5 Spring 2014

- KARAKUŞ, F., (2006). *Sosyal Bilgiler öğretiminde yapıcı öğrenme ve otantik değerlendirme yaklaşımlarının öğrencilerin akademik başarı, kalıcılık ve Sosyal Bilgiler dersine yönelik tutumlarına etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- KAYA, B. (2008). *Oluşturmacı Yaklaşımına göre hazırlanan TC. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersinin öğrenmeye etkisi. Bir eylem araştırması*. Yayınlanmamış doktora tezi. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- KAUCHAK, D.P., & EGEN P.D., (2003). *Learnning and teaching research based methods*.USA: Pearson Education.
- KOLUKISA, A., H., Tokcan, B., Akbaba, (2006). *İlköğretim sosyal bilgiler öğretmen kılavuz kitabı*. ? : A Yayınları.
- KESKİN, Y. ve YAMAN, E.(2014). İlköğretim sosyal bilgiler programı ve ders kitaplarında yeni bir paradigma: çokkültürlü eğitim. *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 9/2 Winter 2014, p. 933-960.
- LITTLEDYKE, M., (1998). Constructivist ideas about learning. M. Littledyke & L. Huxford,(Ed.), *Teaching The Primary Curriculum for Constructive Learning*.(1-16). London: David Fulton Publishers.
- MASON, J.(2003). Oualitative researching. London. Sage Publications.
- NALINCI, G.Z. (2014) İlkokul birinci sınıf görsel sanatlar eğitimi dersi öğretim programlarının değerlendirilmesi. *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 9/2 Winter 2014, p. 1123-1130.
- ÖZDEN, Y., (2003) *Öğrenme ve öğretme*. Ankara: Pegem A.
- ÖZSEVGECİ T., (2007). *İlköğretim beşinci sınıf kuvvet ve hareket ünitesine yönelik 5E modeline göre geliştirilen rehber materyallerin etkililiklerinin belirlenmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi. KTÜ. Fen Bilimleri Enstitüsü.
- PAPAROZZİ, C., (1998). *Implementing Constructivism in the Middle School Classroom*. Doctora of Education Curriculum and Instruction. Morgantown. West Virginia Universty. USA.
- PETERMAN, F., (1997). The lived cirriculum of constructivist teacher educational.(154-183). E. Richardson, (Ed.), *Constructivist teacher educational bulding new understandings*. Philadelphia: The Falmer Press.
- REZAİ, A.R. ve KATZ, L., (2002) Using computer-assisted instruction to compare the inventive model and the radical consructivist approach to teaching physics, *Journal of Science Education and Technology*, 11, 4, 367-380.
- RİCHARDSON, V., (1997). Constructivist teaching and teacher education: theory and practice. V. Richardson, (Ed.), *Constructivist teacher Education: building new understandings*.(3-14). Philadelphia: Routledge Falmer.
- SAĞLAM, H.İ., (2006). *Türkiye' deki davranışçı ve yapılandırmacı sosyal bilimler öğretim uygulamalarının değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- ŞEKER, M. (2014). Singapur öğretim programı ve bu programın Türkiye sosyal bilgiler programı ile karşılaştırılması. *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 9/2 Winter 2014, p. 1417-1439.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/5 Spring 2014

-
- TYNJALA, P., (1999). Towards Expert Knowledge. A Comparison Between a Constructivist and a Traditional Learning Environment in the University. *International Journal of Education Research*, 31, 5, 357-442. Web adresinden 5 Ocak 2006'da edinilmiştir.
- VADEBONCOEUR, A.J., (1997). Child development and the purpose of education: A historical context for constructivism in teacher education. V. Richardson.(Ed.). *Constructivist Teacher Educational: Bulding New Understandings*. (15-37). Philadelphia: The Falmer Press.
- VRİES, R.D. & Zan, B., (1999). A constructivist perspective on the role of the sociomoral atmosphere in promoting children's development. C. T. Fosnot(Ed.). *Constructivism: theory perspectives, and practice*. (103- 120). New York: Teachers College Press.
- VON, G.E., (1995b). *Radical constructivism*. USA: The Falmer Press.
- VON G.E., (1996). Introduction: aspect of constructivism. C.T. Fosnot,(Ed.). *Constructivism: Theory, Perspectives, And Practice*. (3-7). USA: Teacher College Press.
- YAGER, R., (1991) The Constructivist Learning Model Towards Real Form in Science Education, *The Science Teacher*, 58, 6, 52-57.
- YANPAR, T., (2006). Etkili ve anlamlı öğrenme için kurumsal yaklaşımlar ve yapılandırmacılık. C. Öztürk.(Ed.). *Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi. Yapılandırmacı Yaklaşım*. (85-109). Ankara: Pegem A.
-